
SREBRENICA.

MEMÒRIA D'UN GENOCIDI

Del 14 al 27 de juliol del 2015

L'11 de juliol de 1995, unitats de l'exèrcit de la República Srpska, sota el comandament del general Ratko Mladić, van assassinar més de vuit mil persones a l'enclavament bosnià de Srebrenica. Vint anys més tard, les imatges que ara presentem recreen un dels episodis més cruels de la història recent d'Europa.

Espai Sebastià Dalmau

EL BORN
CC

Srebrenica. Memòria d'un genocidi

Fotografies d'Alfons Rodríguez

L'11 de juliol de 1995, tropes sèrbies sota el comandament del general Ratko Mladic van assassinar més de vuit mil persones, la majoria homes i nens, a l'enclavament bosnià que prenia el nom de la seva població principal: Srebrenica. Paral·lelament, les dones refugia- des en aquesta població també van ser víctimes de nombrosos actes de violència, com ara tortures o violacions. Aquest enclavament era una de les zones que l'ONU, en el decurs de la guerra de Bòsnia, havia declarat "zona segura". En l'enclavament hi havia un destacament d'uns 400 cascos blaus holandesos que, arribat el moment, no van actuar per garantir la seguretat de la població civil a la qual havien de protegir. Més enllà de l'atrocitat que s'hi va cometre, Srebrenica simbolitza els aspectes més foscos de les guerres que van esclatar als Balcans entre 1991 i 1999, a partir de la desintegració de Iugoslàvia: els crims de guerra i crims contra la Humanitat comesos de manera sistemàtica, el desemparament de la població civil, l'emergència de formes d'organització i pràctica política de tall feixista, el cinisme de les potències internacionals o la inoperància d'Europa.

Avui però, vint anys més tard, el nom de Srebrenica s'associa també a valors més nobles: la solidaritat, la mobilització per a la reparació de les víctimes, l'esperit de reconstrucció i la voluntat de mantenir el record del que mai no hauria d'haver succeït i no s'ha de repetir. El mes de juliol de 2010, quan es complien quinze anys d'aquesta matança, una riuada humana de milers d'activistes pels drets humans d'arreu del món acompanyaven les víctimes d'aquell genocidi (sobretot mares, dones, filles i fills dels qui van ser assassinats), en una marxa que culminava en l'enterrament de les restes de les gairebé 800 víctimes que havien pogut ser identifica-

des en diverses fosses comunes obertes en els anys anteriors. Avui se'n continuen obrint.

Les imatges que us presentem van ser captades pel fotoperiodista Alfons Rodríguez, en el marc d'una iniciativa de la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona i la Fundació Pau i Solidaritat de Comissions Obreres, amb el suport de l'Institut Català Internacional per la Pau, per participar en la marxa commemorativa del 15è aniversari dels fets. L'autor, juntament amb els altres membres de la delegació, va ser primer a Belgrad (Sèrbia), on ONG de drets humans sèrbies, com ara Dones de Negre, organitzen cada any actes per recordar la matança, i va viatjar després a Tuzla (Bòsnia i Hercegovina) per incorporar-se a la marxa. A Srebrenica, Potocari i altres indrets de l'antic enclavament, la delegació va ser acollida per l'associació Dones de Srebrenica que lluita per preservar la memòria del que allà va succeir.

L'exposició segueix el recorregut de la marxa: a Belgrad, on es palpa encara un debat en el si de la societat sèrbia sobre el que va succeir a la dècada dels 90 al territori de l'antiga Iugoslàvia; al camí de Tuzla a Srebrenica, amb els participants a la marxa i els que la veuen passar; i a Srebrenica, amb els protagonistes, els que van viure els fets, els que hi van perdre éssers estimats, els enterraments, els indrets...

Aquesta mostra ha estat promoguda per l'Observatori Europeu de Memòries de la Fundació Solidaritat UB per recordar els fets ocorreguts ara fa 20 anys. L'Observatori té com a objectiu analitzar i promoure polítiques públiques de memòria que ajudin a fer reflexionar sobre els esdeveniments traumàtics de la història recent, com és el cas de la matança de Srebrenica, un dels episodis més terribles del segle XX a Europa.

La seva obra fotogràfica documental s'ha exposat en nombroses ocasions en diferents països d'Europa, Amèrica i Àfrica. Ha publicat centenars de reportatges al llarg dels vint anys de trajectòria professional desenvolupada en gairebé cent països.

Les seves imatges s'han publicat en mitjans com ara *National Geographic*, *La Repubblica*, *The New York Times Lens*, *El País*, *Geo*, *The Courier*, *El Periódico de Catalunya*, *El Mundo*, *Vogue*, *La Vanguardia*, *Yo Dona*, *Gatopardo* o *The Moments Count Journal*, entre d'altres.

És autor de diversos llibres d'entre els quals es podria destacar *Between Gazes* i *El tercer genet, un món famolenc*. Ha col·laborat amb organismes i agències internacionals, com Nacions Unides, Oxfam, Metges Sense Fronteres, Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona o Acció contra la Fam.

Ha estat guardonat amb diferents premis nacionals i internacionals, com el Premi Godó de Fotoperiodisme, precisament per una foto de la seva feina a Srebrenica. Aquesta mostra pretén recordar que el dolor continua en aquella petita ciutat de Bòsnia i Hercegovina i per això les seves imatges porten cinc anys recurrent ciutats com Sarajevo, Nova York, Roma o Barcelona.